

Minister Klimatu i Środowiska

DFE-WKW.050.3.2025.MG
3736432.14929250.12058799
Warszawa, 28-04-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji Posłanki Doroty Marek oraz grupy Posłanek w sprawie wsparcia finansowego na budowę lub rozbudowę infrastruktury kanalizacyjnej, K10INT8814

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie w sprawie możliwości uzyskania przez gminy wsparcia finansowego na rozbudowę sieci kanalizacyjnej z programów realizowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiam następujące informacje.

Programy realizowane przy udziale środków UE

Ministerstwo Klimatu i Środowiska uczestniczy we wdrażaniu programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS). Jednym z jego celów jest finansowanie przedsięwzięć związanych z budową nowej infrastruktury do zbierania ścieków komunalnych, oraz budową, przebudową, rozbudową i remontem istniejącej infrastruktury komunalnej do ich oczyszczania. Na realizację projektów w obszarze gospodarki ściekowej przewidziano łącznie ponad **1 mld euro**.

Wspierane są wyłącznie projekty niezbędne do zrealizowania zobowiązań wynikających z Dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, tzw. dyrektywy ściekowej. Finansowane są więc inwestycje realizowane w aglomeracjach o wielkości co najmniej 15 000 RLM, wskazanych w obowiązującym Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), jako niespełniające wymaganych warunków zgodności z ww. dyrektywą. O pomoc mogą się ubiegać podmioty odpowiedzialne za realizację zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową na terenie aglomeracji, tj. jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz spółki wodne i ich związki. Dofinansowanie ze środków UE może wynosić do 70% wydatków kwalifikujących się do wsparcia.

Komplementarnie do FEnIKS, wsparcie ze środków UE w aglomeracjach o wielkości od 2 000 do 15 000 RLM może być realizowane w ramach regionalnych programów operacyjnych, za których realizację odpowiadają właściwe urzędy marszałkowskie.

Obszary poza aglomeracjami ujętymi w KPOŚK mogą być natomiast finansowane ze Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, a także Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Za interwencję w tym obszarze odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Środki krajowe

Przedsięwzięcia związane z gospodarką ściekową mogą być również wspierane ze środków krajowych będących w dyspozycji nadzorowanego przez MKiŚ Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Obecnie ze środków NFOŚiGW, na realizację inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej samorządy mogą uzyskać dofinansowanie w ramach Programu priorytetowego Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach część 1) Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Zasady Programu:

- **Cel:** Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez oczyszczanie ścieków zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.
- **Budżet:** do 3 800 000 tys. zł.
- **Formy dofinansowania:** Wsparcie udzielane jest w formie pożyczki (oprocentowanie WIBOR 3M, nie mniej niż 2% w skali roku) na okres do 15 lat w wysokości do 100% wartości inwestycji. Istnieje możliwość częściowego umorzenia – do 10% kwoty wypłaconej pożyczki, nie więcej niż 1 milion złotych, przy spełnieniu określonych warunków. Pożyczka udzielona tzw. gminie parkowej może być umorzona w następujący sposób:

a. w przypadku, gdy wartość wskaźnika G^1 jest mniejsza niż 1200 w wysokości do 50 % wypłaconej kwoty pożyczki, lecz nie więcej niż 5 milionów złotych²,

b. w przypadku, gdy wartość wskaźnika G jest większa lub równa 1200 w wysokości do 30 % wypłaconej kwoty pożyczki, lecz nie więcej niż 5 milionów złotych ;

- **Beneficjenci:** Program skierowany jest do jednostek samorządu terytorialnego lub podmiotów świadczących usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych gmin.
- **Zakres:** Zakres projektu może obejmować budowę, rozbudowę komunalnych oczyszczalni ścieków, także w zakresie dotyczącym przetwarzania osadów ściekowych oraz wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych wyłącznie na potrzeby własne operatora, tj. na działalność wodno-ściekową, jak również w zakresie przygotowania ścieków oczyszczonych do ponownego użycia; budowę, rozbudowę lub modernizację zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej; budowę przyłączy. Dodatkowo, w przypadku realizacji kompleksowych przedsięwzięć w ich zakres może zostać włączona budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę (także w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych wyłącznie na potrzeby własne operatora, tj. na działalność wodno-ściekową) oraz budowa kanalizacji deszczowej, pod warunkiem przyczyniania się do wypełnienia Dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.
- **Okres realizacji:** Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym i trwa do 20 października 2027 r.

Mając na uwadze potrzeby inwestycyjne dotyczące gospodarki wodno-ściekowej również poza obszarami wyznaczonych aglomeracji, NFOŚiGW planuje uruchomić Program Priorytetowy Gospodarka wodno-ściekowa poza aglomeracjami.

Zasady Programu (planowane):

- **Cel:** Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).
- **Budżet:** 100 000 tys. zł.

¹ Wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, o którym mowa w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

- **Formy dofinansowania:** Planuje się dofinansowanie w formie pożyczki (oprocentowanie WIBOR 3M, nie mniej niż 2% w skali roku) na okres do 15 lat w wysokości do 100% wartości inwestycji, z możliwością jej częściowego umorzenia – w zależności od wartości wskaźnika G do 30% lub do 50% wypłaconej pożyczki, nie więcej jednak niż 5 mln zł.
- **Beneficjenci:** jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.
- **Zakres:** Zakres projektu może obejmować budowę lokalnych oczyszczalni ścieków komunalnych, budowę kanalizacji sanitarnej, budowę podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej, budowę, rozbudowę lub modernizację stacji zlewnych, zakup pojazdów do transportu do stacji zlewnych nieczystości ciekłych, tworzenie cyfrowych systemów do zgłaszania i ewidencjonowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych.
- **Okres realizacji:** Planuje się nabór wniosków w trybie ciągłym do końca 2029 roku. Aktualnie zakończyły się konsultacje społeczne tego programu, planowane uruchomienie naboru ma nastąpić w drugiej połowie 2025 roku.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Pani Rita Kameduła – Tomaszewska, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych,
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów